

[Fløtkiær.]

at hvis vi skulde importere Varer i samme Omfang som i 1938, vilde Merudgiften blive ca. 400 Mill. Kr. for et Aar.

Nu er disse Tal selvfølgelig ikke de eksakte Tal, og de undergaar stadige Ændringer; de er kun anvendt for at illustrere Misforholdet mellem Priserne paa vore Import- og Eksportvarer, og desværre vil en nærmere Undersøgelse vise, at Forholdet ligger endnu værre, end de anførte Tal giver Indtryk af. Det har derfor været nødvendigt at søge gennemført regulerende Foranstaltninger af forskellig Art, derunder først og fremmest en Indskrænkning af Importen og af Forbruget af Importvarer. Jeg tænker her særlig paa Besparelsesforanstaltningerne med Hensyn til vort Brændsels- og Benzinforbrug samt paa de Besparelser, som er en Følge af Prisstigningen paa en Række Omraader.

Heldigvis er der ogsaa Lyspunkter, ellers vilde det hele være haabløst. Der er Grund til at regne med, at Skibsfarten, hvis den kan opretholdes, vil rette væsentligt paa vore Indtægter, og selv om det tager Tid, før dette kan mærkes, er det dog noget, man har Ret til at regne med.

Den Tanke, at man fra mit Partis Side skulde nære Trang til at opretholde en Valutaordning ud over det nødvendige, maa afvises som ganske uberettiget. Den højtærede Handelsminister har ved tidligere Lejligheder og atter i Dag udtrykkeligt fastslaaet, at Loven kun opretholdes af samfundsmæssige Hensyn, og at der fra Handelsministerens Side har været god Vilje til at anvende Loven i mindst muligt Omfang. Dette fremgaar ogsaa tydeligt af de Bevægelser, der har været mellem den saakaldte Friliste og den bundne Liste.

Aaret 1938 var i høj Grad præget af Overførsel af Varer til Frilisten, idet Frilisten for Aaret 1938 i Henhold til Loven af 22. December 1937 blev udvidet saa meget, at den kom til at omfatte for ca. 470 Mill. Kr. Varer mod for ca. 80 Mill. Kr. Varer i 1937, hvilket betød, at ca. en Trediedel af den danske Import var kommet paa Friliste. I Medfør af Bestemmelsen om Handelsministerens Ret til at foretage Ændringer i Varefortegnelsen foretog Valutamyndighederne derefter i Løbet af Januar—Februar Maaned en ny Udvidelse af Frilisten, hvorved den kom op paa et Omfang af ca. 530 Mill. Kr. eller paa 60 Mill. Kr. mere end ved Lovens Ikrafttræden.

Disse kraftige Udvidelser af Frilistens Omfang var betinget af en Forbedring i Valutastillingen, som fremkom ved et me-

get stærkt Fald i Raastofpriserne i Forbindelse med Stigning i Priserne paa Landbrugsvarer og en ret god Fragtfortjeneste for Skibsfarten.

Valutaoven af 22. December 1937 indeholder som bekendt en Bestemmelse, hvorefter Varefortegnelsen skulde optages til Revision senest i Efteraaret 1938 med Henblik paa Muligheden af yderligere Lempelser inden Udarbejdelsen af Planerne for Importreguleringen i 1939. Resultatet af Revisionen blev, at Frilisten udvidedes til ca. 600 Mill. Kr. Det betød, at 40 pCt. af den samlede Indførsel var kommet paa Friliste, og jeg gentager, at ethvert fornuftigt Menneske vilde have hilst det med Glæde, om Forholdene havde tilladt en fortsat Udvikling i den nævnte Retning. Det bør imidlertid fremhæves saa tydeligt som muligt, at Tiden ikke er inde til, at enhver køber sine Varer, hvor han vil. Hovedprincippet i Samhandelen er nu, at man tilstræber et Bytteforhold, der stiller Landet saa gunstigt som muligt i valutamæssig Henseende, idet der er en Tendens til at gaa over til Bytteøkonomi.

I samme Grad som man udvider Frilisten, mister man Muligheden for at dirigere Købet af Varer til de Lande, der køber vore Varer til Gengæld, og paa dette Omraade har det været nødvendigt i allerhøjeste Grad at tage Hensyn netop til det danske Landbrugs Interesser. Ikke uden Grund har det derfor været sagt, at Landbruget maaske er det Erhverv, der er mest interesseret i Opretholdelsen af Valutacentralen, idet den gældende Ordning først og fremmest varetager Landbrugets Interesser og i mange Tilfælde har gjort det nødvendigt for dansk Industri og Haandværk at tage Raastoffer hjem til højere Priser, end det ellers havde været nødvendigt.

Samtidig maa det erindres, at Valutacentralen ikke blot skal varetage den valutamæssige og handelspolitiske Opgave, men ogsaa skal bruges til Fremme af Beskæftigelsen. Saa længe den internationale Handel i saa høj Grad, som Tilfældet er, foregaar som en Byttehandel i Henhold til Handelstraktater og som privat Vareudveksling — og der er intet, der tyder paa, at dette Forhold er ved at ændre sig —, vil det derfor være forkert af Danmark at indsnævre sine Byttmuligheder ved bogstavelig talt at annullere visse udenlandske Varer som Byttegenstande. Det vil, naar vi skal opretholde Eksporten, blot gøre Presset paa andre Varenumre, som Udlandet interesserer sig for, saa meget større. Disse tilbageblevne Varer vil ikke kunne